

گزارشی از نمایش بزرگ میدانی «نوری در نیمروز» در مشهد که این شب‌ها با استقبال بی‌نظیری روبه‌رو شده است

روایت دلاوری‌های شهید وحدت درکوه‌های شهر

شکیبای افخمی‌راد

این شب‌ها، مردم مشهد در میان کوه‌های اطراف بولوار نماز شاهد روایت‌هایی از ایثارگری‌های دفاع مقدس با محوریت رشادت‌های سردار شهید شوشتری، جانشین فرمانده نیروی زمینی سپاه پاسداران هستند. نمایش بزرگ میدانی، «نوری در نیمروز»، به کارگردانی محمد جهانپا که تا کنون هزار نفر به تماشای آن نشستند اند، به همت سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری مشهد، فرهنگ‌سرای شهید سردار حاج قاسم سلیمانی و گروه هنری جلوه هشتم، ه‌رشب تا ۲۸ مهرماه از ساعت ۱۸:۳۰ تا ۲۰ در بولوار نماز، روبه‌روی بوستان کوهسار اجرا می‌شود. محمدعلی چمی‌گو تهیه‌کننده و میلاد کاشانی نویسنده نمایش «نوری در نیمروز» هستند و از بازیگران آن هم می‌توان به محمد تقی‌نژاد، جلال کریم‌زاده، علی موسوی، مصطفی قدرتی، امیرحسین مالکی، دانیال نامدار، علی نوروزیان، حمید بابایی‌کیان و ابوالفضل بیدل اشاره کرد. محمد جهانپا کارگردان این اثر، و مجتبی مدروانی، رئیس اداره رویدادهای فرهنگی سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری مشهد، در گفت‌وگو با شهرآرأ توضیحاتی را درباره اجراهای نمایش بزرگ میدانی «نوری در نیمروز» ارائه کرده‌اند که در ادامه پیش‌روی شماس‌ت.

● نمایشی دفاع مقدسی با چاشنی انفجار

محمد جهانپا درباره نمایش «نوری در نیمروز» توضیح می‌دهد: داستان نمایش «نوری در نیمروز» براساس مستندات مکتوب و تأییدشده از خاطرات سردار شهید نورعلی شوشتری و روایت‌های هم‌زمان این شهید بزرگوار از دوران پیروزی انقلاب اسلامی و حضور او در عملیات مختلف هشت سال دفاع مقدس (به‌ویژه نقش مؤثری که در عملیات مرصاد ایفا کرد)، نوشته‌شده است. همچنین این نمایش بخش‌های مختلف دیگری از زندگی شهید شوشتری را نیز دربرمی‌گیرد و به فعالیت‌های او در قرارگاه قدس سپاه در منطقه سیستان و بلوچستان و خدمت به مردم این منطقه و همچنین نحوه شهادتش می‌پردازد. جهانپا یادآور می‌شود: درواقع اینکه تا به امروز

اثری نمایشی برای معرفی سردار شهید نورعلی شوشتری اجرا نشده بود، ما را برای تولید نمایش «نوری در نیمروز» مصمم‌تر کرد. همچنین با توجه به اهمیت متن نمایشنامه، جلسات متعددی درباره طرح این اثر با حضور کارشناسان هنری و نظامی برگزار شد که در نهایت هم میلاد کاشانی نگارش متن نمایشنامه را برعهده گرفت. او که این نمایش را در فضایی متفاوت کارگردانی کرده است، خاطرنشان می‌کند: اجرای نمایش میدانی در حوزه دفاع مقدس همیشه به واسطه حضور تجهیزات و ادوات نظامی با چاشنی انفجارها و افکت‌های صوتی و نشان دادن گوشه‌هایی از رشادت‌ها و دلاوری‌های رزمندگان هشت‌سال دفاع مقدس برای مردم جذاب و تأثیرگذار بوده و در طی سالیان گذشته توانسته‌است رضایت‌مردم را جلب کند، رضایتی که برای تولید آثار بیشتری از این دست، حیاتی و با اهمیت است.

این کارگردان با اشاره به اجرای اثر جدید خود می‌گوید: نمایش ما به شیوه سه‌سویه با طراحی صحنه مجید بخششیان اجرا می‌شود. درواقع مساحت زمین آنجا حدود دو هکتار و طول صحنه نمایش حدود شصت متر است که وسعت میدان خوبی را برای کار ما به‌وجودآورده است. جهانپا ادامه می‌دهد: باوجوداین‌به نظر من مشهد نیازمند یک مکان تخصصی برای نمایش‌های میدانی است که هم ردیف با پارک ولایت

تهران باشد. من فکر می‌کنم این موضوع باید در اولویت اعضای کمیسیون فرهنگی شورای شهر قرار بگیرد، چون به‌نظر می‌رسد خواسته بسیاری از خانواده‌های شهدی «نوری در نیمروز» نیز بیانی می‌کند: پیش‌تولید این اثر از ابتدای تابستان امسال کلید خورد و در این مدت طراحی دکور، ساخت افکت‌ها در استودیو صدا و همچنین تمرین‌های نمایش به‌صورت هم‌زمان پیش‌رفت تا اینکه در نهایت از اول مهرماه وارد فاز اجرایی شدیم.

او با اشاره به حضور بیش از هفتاد بازیگر در این نمایش در کنار عوامل فنی در بخش نور و صدا و افکت‌های میدانی جنگی یادآور می‌شود: مهم‌ترین چالش ما در نگاه اول، هماهنگی و همراهی همه اعضای این گروه بزرگ بود که البته به‌خوبی‌شکل گرفت و در این چند شب استقبال و تشویق تماشاگران نشان‌دهنده این موضوع است که مردم از اجرای نمایش «نوری در نیمروز» رضایت کافی دارند.

● ضرورت احداث مکانی برای اجراهای میدانی

جهانپا با اشاره به نمایش‌هایی که در سال‌های گذشته در فضایی مشابه با «نوری در نیمروز» اجرا شده‌اند، خاطرنشان می‌کند: در ۱۰ سال گذشته در مقاطع مختلف نمایش‌های موضوعی خوبی با همراهی فرهنگ‌سرای شهید سلیمانی کار شده‌است که نمایش‌های به «رسم شهیدان» و «حسین تنها نمی‌ماند» از آثار ماندگار این حوزه هستند. با توجه به این تجربیات در نمایش ما بسیاری از هماهنگی‌ها بهتر و دقیق‌تر پیش می‌رود و موانع زودتر برطرف می‌شوند. او درباره علت کم بودن تعداد اجراهای میدانی در مشهد نیز می‌گوید: هزینه تولید

نمایش‌های میدانی باتوجه به وضعیت اقتصادی امروز در عرصه هنر بسیار زیاد است و هنرمندان هم با وسواس و درایت بیشتری به تولید این آثار دست می‌زنند اما اگر ما بتوانیم سالن استانداردِی در حوزه نمایش میدانی تأسیس کنیم و آثار با کیفیتی را روی صحنه ببریم، بدون شک مخاطب با استقبال خود، بخشی از هزینه‌ها را جبران خواهد کرد. این کارگردان

که در اجرای نمایش خود با چالش‌هایی روبه‌رو شده است، خاطرنشان می‌کند: همراه‌شدن نهادهای نظامی در بخش لجستیک و پشتیبانی فنی ادارات، گرفتن مجوزهای امنیتی و نظامی، هماهنگی با دستگاه‌های مختلف مسئول و هوشیاری کامل در بحث امنیت تماشاگران از سخت‌ترین و پرجالش‌ترین مشکلات نمایش‌های میدانی با محوریت جنگ و دفاع مقدس است، از این‌رو لازم‌است که کارگردان و عوامل یک کفش آهنی بپوشند تا بتوانند از مراحل مختلف عبور کنند. جهانپا درباره حمایت‌های شهرداری برای روی صحنه رفتن نمایش «نوری در نیمروز» نیز می‌گوید: به‌جرت می‌توانم بگویم که در این نمایش، شهرداری مشهد بسیار خوش درخشیده و به‌خوبی با ما همراهی کرده است. او همراهی هنرمندان، پیگیری‌های رسانه‌ای و خواسته‌مردم را سه ضلع اصلی برای استمرار این اجراها می‌داند و یادآور می‌شود: نمایش‌هایی مانند «نوری در نیمروز» که پررؤه‌هایی سنگین و گران‌محسوب می‌شوند، با همکاری دستگاه‌های مختلف شهری و نظامی قابل اجرا هستند و شاید اجرای آن‌ها توسط بخش خصوصی از لحاظ مالی به‌صرفه نباشد.

این کارگردان درباره تأثیر افزایش اجراهای میدانی برای آشنایی بیشتر مردم با هنرنمایشی نیز بیان می‌کند: تأثیرات صحنه‌ای و نمایش‌های میدانی در بحث شکل و شیوه اجرا تفاوت‌های بسیار زیادی دارند و حتی از لحاظ فنی در شکل تعداد مخاطبان، تعداد بازیگران، نوع فضای تعریف‌شده برای اجرای نمایش و همچنین تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری خاص شاید قابل مقایسه نباشند. باوجوداین هر قدر مردم مشهد با فضای هنری در شهر بیشتر همراه و درگیر باشند، در کیفیت زندگی شخصی خود و سطح فرهنگی جامعه تأثیرات مثبتی را شاهد خواهند بود.

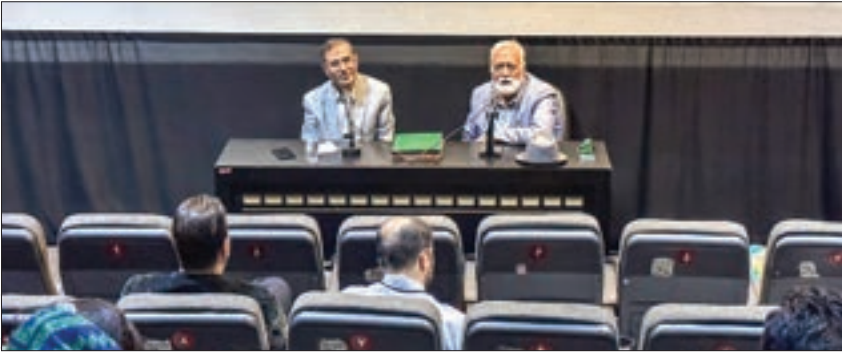
● استقبال از نمایش «نوری در نیمروز»

مجتبی مدروانی، رئیس اداره رویدادهای فرهنگی سازمان فرهنگی شهرداری مشهد ادامه می‌دهد: برای اولین بار اجرای نمایش «نوری در نیمروز» می‌گوید: این نمایش میدانی از جلوه‌های ویژه زیادی بهره گرفته است، بنابراین باید اجرای آن برای جلوگیری از آلودگی صوتی و حفظ ایمنی شهروندان دور از مناطق مسکونی صورت می‌گرفت، از این‌رو تصمیم بر آن شد که این اثر در اراضی بولوار نماز پیش‌روی مخاطبان قرار بگیرد. به گفته او علاقه‌مندان برای دریافت بلیت این نمایش که به مناسبت هفته دفاع مقدس رایگان است باید عدد

مجتبی مدروانی، رئیس اداره رویدادهای فرهنگی سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری مشهد، درباره اجرای نمایش «نوری در نیمروز» می‌گوید: این نمایش میدانی از جلوه‌های ویژه زیادی بهره گرفته است، بنابراین باید اجرای آن برای جلوگیری از آلودگی صوتی و حفظ ایمنی شهروندان دور از مناطق مسکونی صورت می‌گرفت، از این‌رو تصمیم بر آن شد که این اثر در اراضی بولوار نماز پیش‌روی مخاطبان قرار بگیرد. به گفته او علاقه‌مندان برای دریافت بلیت این نمایش که به مناسبت هفته دفاع مقدس رایگان است باید عدد

تولید روی آب؛ جنگ در آسمان

سومین روز از اکران فیلم‌های سینمایی دفاع مقدس فیلم‌سازان مشهدی با حضور تهیه‌کننده فیلم «جنگ نفت‌کش‌ها» برگزار شد

علی‌حسن شوشتری، شهردار

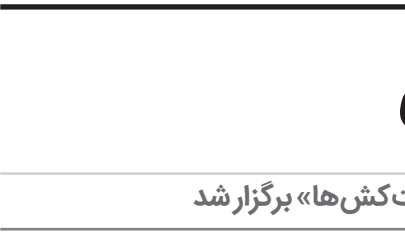
صادر می‌کردند. وی افزود: این فیلم یک‌سال‌زمان برد و مشکلات مختلفی س‌د راه ما شد. مدیرعامل وقت شرکت نفت همت زیادی داشت و فیلم به‌نوعی تقدیر از همکاریانش بود. آن‌ها بعداً به من گفتند که با فروش فیلم به شرکت‌های نفت‌کش خارجی هم توانسته‌اند از «جنگ نفت‌کش‌ها» درآمد داشته باشند.

او که تهیه‌کنندگی بیش از چهل فیلم را برعهده داشته است، در ادامه یادآور شد: در زمان تولید جنگ نفت‌کش‌ها شرایط به‌گونه‌ای پیش‌رفت که بخشی از این فیلم در بندر تردام واقع در کشور هلند تولید شد.

۵۱۸ به سامانه ۱۰۰۰۱۸ ارسال کنند.

مدروانی همچنین درباره چگونگی نحوه مدیریت جمعیت با توجه به رایگان بودن نمایش بیان می‌کند: درست است که بلیت‌های این اثر به‌صورت رایگان در هفته دفاع مقدس فروخته می‌شوند ولی ما برای اجرای آن سقف ظرفیتی در نظر گرفته‌ایم و به تعدادی که فضای اجرا پذیرش داشته باشد، بلیت در اختیار شهروندان قرار می‌دهیم. همچنین در ورودی بلیت‌ها چک می‌شود و فقط کسانی که بلیت تهیه کرده‌اند می‌توانند به تماشای نمایش «نوری در نیمروز» بنشینند. رئیس اداره رویدادهای فرهنگی سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری مشهد با اشاره به استقبال خوب تماشاگران در روزهای آغازین اجرای این نمایش یادآور می‌شود: ظرفیت سالن در چند روز تکمیل شده است و امکان تهیه بلیت برای شهروندان وجود ندارد. مدروانی که هنر را یکی از ابزارهای مهم برای پرداختن به موضوع دفاع مقدس می‌داند، خاطرنشان می‌کند: تا به امروز فیلم‌ها و کتاب‌های خوبی در زمینه دفاع مقدس تولید و منتشر شده است ولی جای اثری نمایشی (به‌ویژه نمایشی میدانی) که مخاطب را تقریباً در فضای واقعی و در شرایط جنگ قرار دهد، در شهر مشهد خالی بود. البته در سال‌های قبل نمایشی‌هایی با این محور در شهرمان اجرا شده است، اما این آثار از هنرمندان مشهدی کمتر استفاده کرده و با حضور هنرمندان تهرانی تولید شده بودند.

رئیس اداره رویدادهای فرهنگی سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری مشهد ادامه می‌دهد: برای اولین بار است که یک نمایش بزرگ میدانی در یک بازه زمانی حدوداً یک‌ماهه با حضور هنرمندان مشهدی و باتوجه‌به ظرفیت‌های مشهد اجرا می‌شود. او با اشاره به اینکه نمایش «نوری در نیمروز» به سفارش معاونت فرهنگی و اجتماعی شهرداری تولید شده است، تصریح می‌کند: اجرای این اثر کاری سخت و دشوار بود. درواقع برای تولید این اثر علاوه بر اینکه عوامل باید بخش هنری کار را پیش می‌بردند، گروهی دیگر هم باید در پشت‌صحنه به‌صورت شبانه‌روزی تلاش می‌کرد تا محوطه اجرای نمایش آماده‌کند. به گفته مدروانی آماده کردن یک اثر برای اجرا در مکانی که هیچ زیرساختی ندارد و باید آب و برق آن فراهم و مکان نشستن مخاطب برای تماشای کار آماده‌شود، کار بسیار سختی است. با این‌وجود همه عوامل اجرایی و هنری تلاش کرده‌اند اثری با کیفیت ویژه و شایسته را پیش‌روی مخاطب قرار دهند.

علی‌حسن شوشتری، شهردار

بود، زیرا دریا و هوا در اختیار ارتش بود و باید فیلم بر اساس واقعیت ساخته می‌شد، اما بنابه دلایلی که نمی‌دانستیم، هیچ‌گاه به ما مواد منفجره ندادند و از آنجایی که فیلم جنگی بود مجبور بودیم از جایی دیگر آن را تهیه کنیم.

● سختی‌های تولید فیلم در دوران جنگ

این تهیه‌کننده درباره سختی‌های تولید این فیلم خاطرنشان کرد: در شرایطی مجبور بودیم فیلم‌برداری را متوقف کنیم، زیرا دوران جنگ بود. با اینکه جنگ دریایی نداشتیم، عراق امکانات فوق‌العاده‌ای در زمینه هوایی داشت، برعکس خلبانان ما که امکانات زیادی نداشتند، اما کمک زیادی به ما کردند.

وی درباره دلایل کم‌رنگ شدن حضور فیلم‌سازان و تهیه‌کنندگان مشهدی در این شهر گفت: ما چندین سال پیش دوبار تلاش کردیم در این شهر فیلم بسازیم، اما متأسفانه وجود چند دستگی در میان هنرمندان، باعث شد همکاران ما از این شهر رانده شوند. باوجوداین اگر امکان پذیر باشد، تمایل دارم در این شهر فیلم بسازم. فعالیت فیلم‌سازی در شهرستان‌ها به‌خصوص مشهد، سرعت بهتر و دقیق‌تری دارد، اما شرایطی مانند اسکان و... باید فراهم و سنگ‌اندازی‌ها نیز کمتر شود تا فیلم‌سازان تمایل بیشتری به فعالیت در این شهر داشته باشند.

ایستگاه خبر

گزارشی از اکران و نقد و بررسی «مردی شبیه باران» در هفته نمایش آثار سینمای دفاع مقدس فیلم‌سازان مشهدی

باید شرایط مالی برای ساخت فیلم‌های دفاع مقدسی مهیا شود

الهام ظریفیان

هفته نمایش فیلم‌های سینمایی دفاع مقدس فیلم‌سازان مشهدی و خراسانی با عنوان «سینمای جهاد و مقاومت، از دیروز تا امروز»، با نمایش فیلم سینمایی «مردی شبیه باران»، ساخته سعید سهیلی، در سینما هوپوزه مشهد ادامه یافت.

● شرایط سخت تولید فیلم‌های دفاع مقدسی در مشهد

در این رویداد حسن چودن، بازیگر مشهدی که در فیلم نقش غلام را بر عهده داشت، نیز حضور داشت. او در نشست نقد و بررسی که پس از اکران فیلم برگزار شد، گفت: سال‌های زیادی از این فیلم گذشته است. من نقش راننده‌ای را بازی می‌کردم که به‌طور اتفاقی اسیر شده بود و حال و هوای بسیجی نداشت. اما در کنار اسرا و رزمندگان ایرانی کم‌کم شخصیت او شکل می‌گرفت. دیگران همه بچه‌های جنگ بودند ولی غلام شخصیتی بود که حال و هوای جنگ نداشت.

چودن تأکید کرد: در حدود هشت فیلم با سعید سهیلی همکاری کردم. او خیلی به‌من اعتماد داشت. می‌گفت متن را بخوان و حتی اجازه می‌داد نظر بدهم. در همه این کارها خودم نقش را انتخاب می‌کردم. این نقش را هم خودم انتخاب کردم. چون خیلی با آن ارتباط برقرار کردم و فکر می‌کنم در نهایت نیز نقش خیلی جا افتاده بود. هرچه شخصیت بازیگر به نقش نزدیک‌تر باشد، راحت‌تر می‌تواند با آن ارتباط برقرار کند. من نقش‌های منفی را بیشتر دوست دارم و توانستم این شخصیت را درک کنم.

● یک فیلم جنگی با لوکیشن‌های مشهدی

در حاشیه این نشست جواد علیزاده، فیلم‌ساز مشهدی که در فیلم «مردی شبیه باران» دستکاری کارگردان را بر عهده داشت، در گفت‌وگو با شهرآرأ به ظرفیت‌های زیاد مشهد برای تهیه فیلم‌های سینمایی در حوزه دفاع مقدس اشاره کرد و گفت: با این حال باید شرایط مالی برای ساخت فیلم‌های دفاع مقدسی در مشهد مهیا شود.

این هنرمند افزود: در فیلم «مردی شبیه باران»، استاندارد، سپاه و خیلی از سازمان‌ها کمک‌های فراوانی به ما کردند. برای مثال سپاه شاهرود به ما کمک کرد و چند تانک را با زحمت زیاد از شاهرود آوردیم. مشهد از لحاظ محتوایی در زمینه دفاع مقدس بضاعت زیادی دارد. ما سرداران بنامی داریم که تهیه فیلم‌هایی درباره آن‌ها به‌همت سیاست‌گذاران و هنرمندان برمی‌گردد. من سه سال پیش تهیه یک مستند داستانی درباره شهید سردار حسن آقا‌سی‌زاده را در تلویزیون شروع کردم که متأسفانه به‌دلیل همکاری نکردن سازمان‌ها متوقف ماند. سردار آقا‌سی‌زاده فردی کلیدی در اوایل جنگ و در تأسیسات مهندسی بود. طرح این کار در تلویزیون تصویب شده بود.

این فیلم‌ساز مشهدی با یادآوری فرایند تولید فیلم «مردی شبیه باران»، گفت: ویژگی بارز این فیلم این‌بود که با اینکه یک فیلم جنگی بود، در یک لوکیشن غیرجنگی ساخته شد. بخشی از صحنه‌های مربوط به اسرای ایرانی در عراق را در هنرستان شهید بهشتی (به دلیل معماری خاصی که داشت)، بخشی را در شیروان، بعضی صحنه‌های جنگی را در جاده سرخس نزدیک میامی (که خاک‌های آن مانند جنوب است)، بخش شکنجه‌گاه را زیر جایگاه تماشاگران در زمین فوتبال شماره ۲ ورزشگاه تختی و بخشی را نیز در پادگان امام‌حسن^(ع) گرفتیم. طراح صحنه این فیلم اصغر نژادایمانی، یکی از بهترین طراحان صحنه ایران، بود که همه صحنه‌های این فیلم را ساخت. اکنون شوهرک دفاع مقدس در تهران همه امکانات از جمله خاکریز و ادوات را دارد. ویژگی دیگر این فیلم این است که اغلب لوکیشن‌ها در مشهد هستند. فیلم در مشهد و شیروان فیلم‌برداری شد.

● تقدیر از جانپاز دفاع مقدس و مستندساز مشهدی

در این نشست همچنین از علی نجات عباسی، جانپاز دفاع مقدس و مستندساز مشهدی، تقدیر شد. این هنرمند و جانباز ۷۰درصد نزدیک به هفت سال است که به تهیه فیلم‌های مستند درباره ایثارگران مشغول است و چهل مستند تاکنون ساخته است.

او با اشاره به سختی‌های کار ساخت مستند درباره خانواده شهدا گفت: وقتی متوجه می‌شدم پدر شهیدی که سه شهید داده از دنیا رفته است خیلی افسوس می‌خوردم که تصویری از او نداریم. خیلی دوست داشتم خاطرات آن‌ها را به شیوه حرفه‌ای ثبت کنم ولی فرصتی برای دانشگاه رفتن و آزمون و خطا نداشتم. بنابراین شروع به کار کردم و فرایند سختی را طی کردم. در این راه دوستان هنرمند زیادی در مشهد به من کمک کردند و توانستیم خاطرات ناب و لذت‌بخش خانواده شهید را ثبت کنیم.

او افزود: به دلیل علاقه به شهید صیاد شیرازی چهار سال پیاپی مستندی به مناسبت سالگرد شهادت او ساختم که آخرین آن‌ها «آخرین گلوله»، بود که در گفت‌وگو با فرزندان وی در تهران صورت گرفت. این هنرمند با ابزار گلابی در حمایت نکردن مسئولان گفت: من صفر تا صد همه کارهایم را خودم باید انجام بدهم، چون این کارها خیلی هزینه‌بر است و هیچ حمایتی نمی‌شوم. با این حال دل سرد نشده‌ام، زیرا حضرت آقا فرمودند از دفاع مقدس تا صد سال دیگر هم کار کنید، جا دارد.